

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/269/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117214156
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2117214156.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanému: O. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/X, N. G., právne zastúpený: JUDr. Michal Krutek, s.r.o., so sídlom Hlavná 11, Trnava, o zaplatenie 13.576,11 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 6. septembra 2018 č.k. 11Csp/124/2017-123, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 497, § 499, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 48 ods. 1 a 2, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 107 ods. 1 a 2, § 488, § 489, § 524 ods. 1 až 2 Občianskeho zákonníka, ako aj ustanoveniami § 1 ods. 1 až 3, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vecne súd dôvodil, že žalobca sa žalobou zo dňa 30.05.2017 domáhal zaplatenia sumy 13.576,11 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 11.602,86 eura od 01.07.2014 do 01.02.2017, vo výške 5,00 % ročne zo sumy 11.552,86 eura od 02.02.2017 do 27.02.2017 a vo výške 5,00 % ročne zo sumy 11.502,86 eura od 28.02.2017 do zaplatenia titulom neuhradených pohľadávok zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere z 11.07.2013, ktoré nadobudol postúpením od ČSOB stavebnej sporiteľne, a.s. Súd mal z vykonaného dokazovania zistené, že dňa 12.07.2013 bola medzi právnym predchodcom žalobcu (ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s.) ako veriteľom a žalovaným ako stavebným sporiteľom - dlžníkom uzavretá Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 28644414/710975304, ktorej predmetom bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru vo výške 14.000,00 eur, pričom po pridelení cieľovej sumy a pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok sa mal mimoriadny medziúver zmeniť na stavebný úver vo výške cca 10.500,- eur. Zo zmluvy vyplýva, že účelom úveru je modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich. Žalovaný sa zaviazal vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 46,20 eura, a do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom úvere sa zaviazal splácať úroky z mimoriadneho medziúveru a poistné z poistenia úveru v pravidelných mesačných splátkach vo výške

94,54 eura. Pre porušenie zmluvných podmienok, keďže žalovaný nesplácal riadne a včas dohodnuté splátky, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 03.06.2014 odstúpil od zmluvy v zmysle čl. XI. ods. 2. písm. a) úverových podmienok.

3. Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná a je potrebné ju zamietnuť. Posúdil právny vzťah medzi veriteľom a dlžníkom ako právny vzťah založený spotrebiteľskou zmluvou, ktorý je nevyhnutné posudzovať nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ). K tomuto záveru dospel súd z dôvodu, že uvedená zmluva je formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, ktorej text bol vopred pripravený, žalovaný ako spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu a zároveň právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako podnikateľ, konajúci v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zatiaľ čo žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluvný vzťah založený na základe predmetnej zmluvy o úvere nespadá pod úpravu ZoSÚ, vzhľadom na účel úveru a preto súd na tento zmluvný vzťah neaplikoval ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., súd však aplikoval okrem Obchodného zákonníka aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) OBZ). V danom prípade právny predchodca žalobcu platne odstúpil od Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere listom zo dňa 03.06.2014, ktorá skutočnosť nebola medzi stranami sporná, a zároveň požadoval zaplatenie celej splatnej dlžnej sumy aj s príslušenstvom, pričom odstúpenie od zmluvy sa dostalo do sféry dispozície žalovaného uložením zásielky (doručovanej mu na adresu zo zmluvy) dňa 09.06.2014 na pošte, a teda možno ho uvedeného dňa považovať za doručené žalovanému. V zmysle § 48 ods. 2 OZ sa odstúpením od zmluvy zrušila zmluva s účinkami ex tunc (od začiatku), čím zanikli práva a povinnosti účastníkov zo zmluvy, a účastníci zrušenej zmluvy mali povinnosť navzájom si vrátiť poskytnuté plnenia podľa § 457 OZ.

4. Súd v tejto súvislosti vyhodnotil čl. XI. ods. 3. úverových podmienok (v zmysle ktorého „v prípade odstúpenia od úverovej zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, spoludlžníka a ručiteľa/lov splatiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva“) ako taký, ktorý nebol individuálne dojednaný a nie je možné naň prihliadať. Totiž predmetná zmluva o úvere, hoci je ako zmluvný typ upravená v Obch. zák. (§ 497 a nasl.) a predstavuje „absolútny obchod“, sa ako spotrebiteľská zmluva spravuje aj ustanoveniami § 52 a nasl. OZ, keď zároveň vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy (podnikateľ - spotrebiteľ) a na nepodnikateľský účel zmluvy, vznikli medzi účastníkmi zmluvy typické občianskoprávne vzťahy a na zmluvu preto dopadá i ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, v súlade s ktorým práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy sa nemôžu odchyliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ si ani iným spôsobom nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Uvedené vedie potom následne k tomu, že dojednania v spotrebiteľskej zmluve sú v takomto prípade použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá má prednosť, a teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku. Iné zmluvné dojednanie, ktoré by zaväzovalo spotrebiteľa aj po odstúpení od zmluvy platiť úver aj s úrokmi, poplatkami a ostatnými nákladmi, t.j. ako keby k odstúpeniu nedošlo, je v rozpore s § 54 OZ, nakoľko ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zaväzuje spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršuje jeho postavenie. Také ustanovenie zmluvy o úvere, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy (čl. XI. ods. 3. ÚP) je nevýhodnejšie ako účinky odstúpenia od zmluvy podľa úpravy v ustanoveniach § 48 a § 457 OZ. Predmetné dojednanie o odlišnom režime v prípade odstúpenia od zmluvy je potom v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 OZ, a teda ide o neplatné dojednanie podľa § 39 OZ, nakoľko je v rozpore so zákonom. Znamená to, že uvedenému dojednaniu nemožno pripisovať žiadny právny význam a pri posudzovaní účinkov odstúpenia od zmluvy treba postupovať podľa príslušných ustanovení upravujúcich občiansko-právne vzťahy. Zároveň súd poukázal na to, že v prípade existujúcej duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva (v tomto prípade úprava odstúpenia od zmluvy) pri súčasnom zavedení do právneho poriadku SR ustanovení na ochranu spotrebiteľa (a to najmä ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a § 52 ods. 2 OZ), ani použitie právnej úpravy odstúpenia od zmluvy podľa Obchodného zákonníka nie je namieste. Okrem toho súd poukázal na ustanovenie § 52 ods. 2 OZ (v znení účinnom od 01.04.2015), v zmysle ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Prednostné použitie Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské vzťahy v zmysle citovaného ustanovenia sa pritom nevzťahuje len na vzťahy založené po jeho účinnosti. Uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť dňom 01.04.2015, a od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy

založené pred týmto dňom, v tejto súvislosti súd poukázal napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 MCdo 14/2014 zo dňa 21.04.2015, ale aj rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 6 Co 81/2012-279 zo dňa 14.02.2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/410/2015-114 zo dňa 16.03.2016. Pravidlo, že na otázku odstúpenia navrhovateľa od zmluvy je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie, je ustálené aj v aplikačnej praxi súdov (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.01.2011 sp. zn. 5MCdo/20/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.11.2011 sp. zn. 17Co/167/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.06.2013 sp. zn. 6Co/218/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2012 a 6Co/81/2012), ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení pod sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. júna 2013.

5. Keďže zo strany žalovaného bola účinne vznesená námietka premlčania, súd dospel k záveru, že je potrebné žalobu zamietnuť pre uplatnenie práva až po uplynutí premlčacej doby. V konaní išlo o právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, ktoré sa premlčuje v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, najneskôr v 3-ročnej (resp. 10-ročnej, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie) objektívnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Odstúpením od zmluvy vzniklo právnomu predchodcovi žalobcu právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia od žalovaného v dvojiročnej subjektívnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť dňa 10.06.2014 (nasledujúci deň po doručení odstúpenia od zmluvy) a uplynula dňa 10.06.2016, žaloba bola ale podaná až dňa 30.05.2017, teda po márnom uplynutí premlčacej doby, preto súd žalobu v celosti zamietol. V otázke premlčania pritom súd dospel k záveru, že v zmysle § 54 ods. 1 OZ je potrebné posúdiť otázku premlčania podľa Občianskeho zákonníka, nakoľko právna úprava uvedených inštitútov podľa tohto zákona je pre spotrebiteľa priaznivejšia. Súd zároveň poukázal na skutočnosť, že to bol dodávateľ, ktorý naformuloval text zmluvy a rozhodol sa využiť inštitút odstúpenia od zmluvy, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (výpoveď, strata výhody splátok). O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, a plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100%.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, majúci za to, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolával sa na ustanovenia § 48 ods. 1 a 2 a § 518 Občianskeho zákonníka, ako aj článok X bodu 3 úverových podmienok pre spotrebiteľské úvery, v zmysle ktorého „v prípade odstúpenia od úverovej zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, spoludlžníka a ručiteľa splatiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva. V prípade odstúpenia od úverovej zmluvy zostávajú tiež zachované práva spojené so zabezpečením pohľadávky veriteľa z poskytnutého úveru.“ Aplikácia Občianskeho zákonníka na daný záväzkový vzťah je vylúčená aj z toho pohľadu, že na podanie žalobcu zo dňa 03.06.2014 po zohľadnení účinkov, ktoré s ním spájajú ustanovenia zmluvy ako aj vzhľadom na obsah samotného podania, nemožno nazerať ako na odstúpenie od zmluvy v zmysle ustanovení OZ. Takéto právne posúdenie totiž vnáša do právnych vzťahov závažnú neistotu. Žalobca, resp. postupca, predsa mohol odstúpenie označiť ako predčasné ukončenie, výpoveď zmluvy, vyhlásenie predčasnej splatnosti a pod., kedy by nenastali účinky ustanovenia § 48 ods. 2 OZ, avšak v čase uzavretia zmluvy nemohol vidieť dôvod pre iné označenie oznámenia, ktorým ukončil platnosť zmluvy, ako odstúpenie od zmluvy, nakoľko v danom čase nedochádzalo v aplikačnej praxi k tomu, že by predmetnému oznámeniu boli pripisované účinky odstúpenia od zmluvy v zmysle ustanovení OZ. Aj zo samotného textu tejto listiny vyplýva, že dochádza k odstúpeniu a k zosplatneniu celého zostatku úveru. Je zrejmé, že súd prisúdil odstúpeniu od zmluvy iné účinky, než tie, ktoré s odstúpením od zmluvy spája Obchodný zákonník. Nakoľko si žalovaný neplnil povinnosti uhrádzať splátky riadne a včas, bol veriteľ nútený pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. splátky, ktoré dovtedy neboli splatné, sa stali predčasne splatnými. Úmysel veriteľa potvrdzuje aj listina zo dňa 09.12.2015 označená ako predžalobná výzva, z ktorej vyplýva, že ku dňu 31.05.2014 došlo k zosplatneniu úveru. Ak by bol akceptovaný názor súdu na aplikovanie ustanovení OZ na daný právny vzťah, je potrebné vychádzať zo všeobecnej trojiročnej premlčacej lehoty, nakoľko odvolateľ je toho názoru, že podanie veriteľa je skôr zmatečné a teda ho nemožno považovať za odstúpenie v zmysle § 48 ods. 2 OZ, ale je treba ho posudzovať podľa obsahu. Zmluva pritom nie je spotrebiteľskou zmluvou, ide o poskytnutie stavebného úveru a nie spotrebiteľského úveru, ktorý má osobitný režim právnej úpravy v zmysle zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení. Súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia OZ týkajúce

sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o absolútny obchodno-závazkový vzťah - zmluvu o stavebnom úvere a to aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Odstúpenie sa nedotýka následkov porušenia zmluvy, ku ktorým došlo do zániku zmluvy odstúpením a je nutné vychádzať zo štvorročnej premlčacej doby. Žalobca je toho názoru, že výlučná aplikácia OZ spôsobuje, že dodávateľ konajúci v súlade so zákonmi, by nemal nárok na vrátenie ani len istiny a naopak, spotrebiteľ, ktorý porušil zmluvu a prestal úver splácať, je povinný vrátiť len istinu, pričom v tomto konkrétnom prípade ani istinu. Takýto výklad nespôsobuje len prudkú nerovnováhu v prospech spotrebiteľa, ale je nespravodlivý voči všetkým platiacim spotrebiteľom, žalovaný ako spotrebiteľ tu požíva neprímeranú právnu ochranu, pričom účelom ochrany spotrebiteľa je zabezpečenie rovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán, nie však zbavenie spotrebiteľa zodpovednosti za záväzkové vzťahy, do ktorých vstupuje. Žalobca poukazuje aj na ustanovenie § 48 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého odstúpením o zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je účastníkmi dohodnuté inak, tu však bolo dohodnuté inak v článku X bodu 3 VOP tak, že dochádza k zániku zmluvy až momentom účinnosti tohto odstúpenia, v dôsledku čoho plnenie, ktoré bolo poskytnuté pred zrušením zmluvy, nemožno považovať za plnenie z neplatnej resp. zrušenej zmluvy a nemožno naň aplikovať právny režim bezdôvodného obohatenia. V súvislosti s týmto poukázal žalobca na viaceré rozhodnutia slovenských súdov, napr. rozhodnutie NS SR sp.zn. 7 MCdo 9/2014, ďalej sp.zn. 2 M Cdo 3/2011, sp.zn. 6 M Cdo/4/2012 ale aj rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25Co/35/2015 a ďalšie rozhodnutia krajských súdov, týkajúce sa posudzovania premlčacej doby. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe vyhovel, prípadne vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že považuje napadnutý rozsudok za správny. Poukázal na list veriteľa s názvom Odstúpenie od úverovej zmluvy zo dňa 03.06.2014, a na vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní dňa 06.09.2018, ktorý rovnako uviedol, že zo strany postupcu došlo k odstúpeniu od zmluvy, takže je zrejmé, že došlo k odstúpeniu od zmluvy v zmysle § 48 ods. 2 OZ. Navyše iný právny názor žalobca po prvýkrát uplatnil až v odvolacom konaní, a keďže nejde o novotu podľa § 366 CSP nemá odvolací súd na uvedené prihliadať, to isté platí pokiaľ ide o posúdenie zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere ako zmluvy, ktorá nie je spotrebiteľská, nakoľko stavebný úver je špecifický typ úveru. Žalovaný však pripomína, že samotná zmluva je vo svojej hlavičke označená ako „uzatvorená podľa ustanovenia § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch...“. Žalobca aj vo svojom vyjadrení zo dňa 23.07.2018 uviedol, že má za to, že posudzovaná zmluva obsahovala všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch a smernicou a preto poskytnutý úver nie je možné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný má za to, že ide o spotrebiteľský vzťah a preto je nevyhnutné aplikovať naň tie ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a preto je dôvodnou aj aplikácia OZ a všetkých dôsledkov, ktoré takáto ochrana žalovanému ako spotrebiteľovi prislúcha. Navyše žalovaný poukazuje na to, že žaloba bola podaná advokátskym koncipientom a keďže nedošlo k predloženiu plnomocenstva, z ktorého by vyplývalo oprávnenie koncipientky konať za splnomocneného zástupcu žalobcu, bola žaloba podaná neoprávneným subjektom. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

8. Žalobca v odvolacej replike zotrval na podanom odvolaní.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 11Csp/124/2017 bolo zaplatenie sumy 13.576,11 eur s príslušenstvom titulom neuhradených záväzkov zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere z 11.07.2013 uzavretej medzi ČSOB stavebnou sporiteľňou, a.s. a žalovaným. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý žalobu v celosti zamietol z dôvodu premlčania žalovaných pohľadávok.

11. Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, jeho výsledky jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach

správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje. Na zdôraznenie správnosti jeho rozhodnutia odvolací súd uvádza nasledovné:

12. Odvolacím dôvodom tu bolo nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad. O žiadny z uvedených prípadov v preskúmvanej veci nešlo.

13. V preskúmvanej veci bola žalovaným vznesená námietka premlčania žalobcovho práva a súd prvej inštancie vychádzal z posúdenia predmetného zmluvného vzťahu ako občianskoprávneho, s účinkami ex tunc odstúpenia veriteľa od úverovej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka a s 2-ročnou premlčacou dobou. Podľa názoru žalobcu však súd nesprávne právne vec posúdil, ak na účinky odstúpenia od zmluvy aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka, hoci v danom prípade podľa názoru odvolateľa ide o obchodnoprávny vzťah s účinkami ex nunc odstúpenia od úverovej zmluvy podľa Obchodného zákonníka a so 4-ročnou premlčacou dobou. Odvolací súd ale žalobcovi nemohol dať za pravdu.

14. Treba vychádzať z § 52 ods. 1,2 <Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len OZ), podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Je pritom nepochybné, že v prípade predmetnej úverovej zmluvy žalovaný vystupoval v pozícii spotrebiteľa (vychádzajúc z ustanovenia § 52 ods. 4 OZ, podľa ktorého spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti), zatiaľ čo veriteľ vystupoval v pozícii dodávateľa, ako osoby, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ). Ustanovenia Obchodného zákonníka týkajúce sa odstúpenia od zmluvy v danom prípade, ako aj ustanovenia o premlčaní sú pre postavenie žalovaného ako spotrebiteľa podstatne nepriaznivejšie, preto treba použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre neho priaznivejšie. Touto otázkou sa podrobne zaoberal Najvyšší súd SR napr. vo svojom rozhodnutí zo 14.09.2017 sp. zn. 3 Cdo 87/2017. Najvyšší súd v nej uviedol, že "nemá dôvod spochybňovať názor žalobcu, že úver je tzv. absolútnym obchodom a že naň dopadá tretia časť Obchodného zákonníka. Zároveň je však potrebné mať na zreteli, že úverová zmluva vykazuje aj znaky spotrebiteľskej zmluvy. Súdna prax považuje obdobné právne vzťahy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne (spotrebiteľské) vzťahy. Účastníkmi týchto vzťahov sú obchodník (poskytujúci úver v rámci svojho predmetu činnosti) a spotrebiteľ (ktorý prijíma úver na svoju osobnú spotrebu); ide tu teda o typické občianskoprávne vzťahy. Vzhľadom na to je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola (aj z hľadiska premlčania, dĺžky premlčacej doby a jej plynutia) aplikovaná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a nie v Obchodnom zákonníku".

15. Žalobca v tomto prípade odvodzuje svoje nároky uplatnené v konaní od úverovej zmluvy, ktorá je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou vzhľadom na charakter zmluvných strán, kde právny predchodca žalobcu bol v pozícii dodávateľa a žalovaný v pozícii spotrebiteľa tak, ako ich definuje Občiansky zákonník v § 52. Keďže tu išlo o spotrebiteľskú zmluvu, preto aj účinky odstúpenia od zmluvy o úvere bolo potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a nastávajú podľa § 48 ods. 2 OZ „ex tunc“, teda od počiatku. Žalobcovi vznikol preto z takéhoto vzťahu nárok na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 1 OZ) v 2- ročnej subjektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 OZ, ktorá, ako správne uzavrel prvoinštančný súd, uplynula pred podaním žaloby. Napadnutý rozsudok teda spočíva na správnom právnom posúdení súdom prvej inštancie.

16. Žalobca v odvolaní poukazoval aj na skutočnosť, že podľa § 48 ods. 2 OZ, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je účastníkmi dohodnuté inak, pričom v tomto prípade si zmluvné strany dohodli odchylnú úpravu v článku X bodu 3 VOP, v zmysle ktorého v prípade odstúpenia od úverovej zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, spoludlžníka a ručiteľa splatiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva. Odvolací súd k tomuto uvádza, že sa plne stotožňuje s názorom prvoinštančného súdu, že takéto dojednanie režimu vzťahov v prípade odstúpenia od zmluvy nepochybne zhoršuje postavenie spotrebiteľa oproti zákonnej úprave odstúpenia od zmluvy podľa OZ, preto uvedené zmluvné dojednanie treba považovať za neplatné (§ 54 ods. 1 OZ) a správne naň preto prvoinštančný súd neprihliadol.

17. Pokiaľ žalobca argumentoval tým, že súd v tomto prípade prisúdil podaniu žalobcu zo dňa 03.06.2014 iné právne účinky, než by mu podľa obsahu a účinkov, ktoré s ním spájajú ustanovenia zmluvy mal prisudzovať, odvolací súd uvádza, že celkom správne prvoinštančný súd vyhodnotil toto podanie ako odstúpenie od zmluvy so všetkými zákonom pripisovanými účinkami, pretože takémuto úmyslu nasvedčuje nielen označenie tohto úkonu - Odstúpenie veriteľa od úverovej zmluvy, ale aj jeho obsah. Prípadné nejasnosti formulácii (uvádza sa tu, že ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s. pristúpila „k odstúpeniu od zmluvy a k zosplatneniu celého zostatku úveru“) nemôžu byť pritom vykladané na ujmu spotrebiteľa, preto argumentácia žalobcu, že toto jeho podanie bolo zmätočné, neobstojí. Odvolací súd pripomína, že základnou črtou spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany, v tomto prípade žalovaného, preto nemožno chrániť dodávateľa, ktorý nebol dostatočne obozretný, nevzal do úvahy, aké následky sú podľa zákona spojené s odstúpením od zmluvy, hoci u neho možno dôvodne predpokladať podstatne vyššiu znalosť práva než u spotrebiteľa. Ak navyše tvrdenia žalobcu v tejto otázke boli v priebehu celého konania pred súdom prvej inštancie konštantné a síce, že v danom prípade zo strany postupcu došlo k odstúpeniu od zmluvy (čo vyplýva tak z obsahu žaloby ako aj z vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní dňa 06.09.2018), potom závery prvoinštančného súdu nemohli byť iné.

18. S poukazom na vyššie uvedené, keďže odvolacie dôvody neboli v danom prípade naplnené a odvolací súd nezistil ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal prihliadnúť z tzv. úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, ako i v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania z dôvodu vecnej správnosti potvrdil podľa § 387 ods. 2 CSP pričom v podrobnostiach odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

19. Vzhľadom k výsledku takto skončeného odvolacieho konania bol plne úspešný žalovaný, ktorému preto v zmysle ust. § 255 CSP v spojení s § 396 CSP odvolací súd priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania.

20. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).